

**Ақтөбе қаласы білім бөлімі
Қалалық ғылыми –әдістемелік орталығы**

**Ақтөбе қаласы білім бөлімінің
2018 жылғы « » _____
№ _____ бұйрығымен
БЕКІТІЛДІ**

**БАҒДАРЛАМА
«Страна Добра и Справедливости»
(предшкольная группа)**

Ақтөбе ,2018ж.

Бағдарламаның негізі: «Мектепке дейінгі ұйымында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жұмыс ұйымдастыру» әдістемелік нұсқаулығын (авторы №39 «Достық» МДҰ меңгерушісі А.Ж.Уркимбаева.2015ж) негізге ала отырып, «Мейірімділік пен әділдік мекені» бағдарламасы мектепалды даярлау топ балаларына арналып жазылған.

Құрастырғандар:

Шалабаева Г.У, ҚҒӨО әдіскері

Уркимбаева А.Ж, № 39 «Достық» МДҰ меңгерушісі

Жусупова Ш.Т, № 9 «Бәйшешек» МДҰ меңгерушісі

Дуйсенова А.Б, № 39 «Достық» МДҰ әдіскері

Туремуратова Г.М № 9 «Бәйшешек» МДҰ әдіскері

Хаттама № ____

«» « » 2018 жыл

Қалалық сараптама комиссиясының отырысында «Мейірімділік пен әділдік мекені» бағдарламасы мақұлданды.

Хаттама №

«__» «__» 2018 жыл

Сараптау комиссиясы төрайымы: _____ Мухамбетова Ж.Ж

«Мейірімділік пен әділдік мекені» бағдарламасына

Пікір

Тәуелсіз еліміздің келешек ұрпақты тәрбиелеу мәселесі бүгінгі күннің өзекті тақырыбы. Бұл мәселенің шешімін табуда үздіксіз білім беру жүйесі айтарлықтай дәрежеде қаралып, оны жетілдіру жолдары іздестірілуде. Сондықтан үздіксіз білім берудің алғашқы сатысы-мектепке дейінгі ұйымдарда баланың білімге деген құштарлығын арттырудың, ұлттарымызға тән қасиеттерін бойына сіңірген бала тәрбиелеуден бастаған абзал. Сол себепті, келер ұрпақ алдындағы жауапкершілік әрдайым қатал сын саналған. Баланы өсіру, оны азамат етіп тәрбиелеу – елдің мәселесі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес бүгінгі күннің күрделі мәселесі. Оған қарсы күрестің өзектілігі оның кешенді және бірізділігінде. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мемлекет тарапынан қоғамның барлық саласында күшейтілген және бақылауда.

Беріліп отырған бағдарлама мектепке дейінгі ұйымда сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті ерте жастан балалар бойына адалдыққа, шыншылдыққа, патриоттыққа тәрбиелеу арқылы ертеңгі еліміздің болашағын тәрбиелеуде маңызды екенін ескереді. Мектеп жасына дейінгі балалардың бойына рухани-адамгершілік құндылықтар қалыптастырып тәрбиелеу бүгінгі күннің маңызды міндеттерінің бірі.

Ертеңгі ел болашағы, бүгінгі жас ұрпақты жан-жақты, білімді, тәрбиелі болып өсуіне бар мүмкіндігімізді пайдалана отырып, барынша шығармашылықпен, тың ізденістермен тынымсыз еңбек ету бәрімізге ортақ.

Өсіп келе жатқан ұл-қыздарымызды мемлекеттік қызметтің мағынасын, оның басты құндылықтарын – адалдықты, тұрақтылықты, Отанға адал қызмет етуді түсіндіру. Сонымен қатар құқық туралы түсініктерін қалыптастыру, әдептілік, адалдыққа баулу. Мекен етіп келе жатқан елінде береке-бірлік, достық қарым-қатынас, еңбек сүйгіштік, тыныштық пен татулықта өмір сүруге баулу.

Мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс дидактикалық ойындар, сюжетті суреттер, мақал-мәтелдер, қазіргі заманауи технологияларды қолдану арқылы жүргізіледі.

Түсінік хат

Шығармашылық топтың адаптивтік бағдарламасы /6-7жас/ мектепалды даярлау тобына арналып құрастырылған.

Бағдарлама мақсаты: Мектепке дейінгі жастағы балаларды адалдыққа, әділдікке тәрбиелеу. Қасиетті қазақ топырағында өсіп-өніп келе жатқан ұл-қыздарымызды мемлекеттік қызметтің мағынасын, оның басты құндылықтарын – адалдықты, тұрақтылықты, Отанға қызмет етуді түсіндіру.

Сонымен қатар құқық туралы түсініктерін қалыптастыру, әдептілікке, баулу. Мекен етіп келе жатқан елінде береке-бірлік, достық қарым-қатынас, еңбек сүйгіштік, тыныштық пен татулықта өмір сүруге үйрету.

Рухани-адамгершілік бағыт бойынша жалпыадамзаттық құндылықтарға тәрбиелеу.

Қоғамдағы құқықтық нигилизмнің түбегейлі жойылуына қол жеткізу сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті білім беру жүйесі арқылы қалыптастыруды талап етеді, оның ішінде өскелең жас ұрпақпен жұмыс қағидатты маңызды рөл атқарады. Осы аталғандар негізінде мектепке дейінгі жастан оқу процесіне енгізу ұсынылды. Мектепалды даярлау топтарына арналып құрастырылған. Мектепке дейінгі ұйымда тәрбиеленушінің жас ерекшелігіне сай алынған.

Міндеттері:

- өзінің және басқаның еңбегінің зейнетін қадірлеу;
- адал еңбекті өмірді жалғастырудың басты құралы ретінде қарастыру;
- бар игілікті қоғам үшін қолдануға ұмтылу;
- әртүрлі кәсіпкердің маңыздылығын, олардың адам өміріне әсерін түсіну;
- құқық бұзушыларға қарсы келуге дайын болу;

Күтілетін нәтижелер:

- басты мақсатты көздей отырып баланы дұрыс жолға тәрбиелеу;
- бағдарламаны игеріп, баланың танымын нығайтуға жұмыстар жүргізу;
- балаларды мемлекеттік қызмет етуде адалдық, еліне, жеріне құрметпен қарауды қалыптастыру;
- адалдыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу;

Бағдарламаны қолдану мерзімі: 1 жыл. Сағат саны – 36, аптасына 1 сағат, ұзақтығы – 25-30 минут.

Тақырыптық жұмыс жоспары

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағат саны
1.	«Ұқыпты бала боламыз»	Білімділік: Балаларға «ұқыптылық» сөзінің мағынасын таныстыру. Айналасындағы мүлікке, заттарға ұқыптылықпен қарауға үйрету. Дамытушылық: Балаларды ұқыпты болуға, жағымды қарым-қатынас дағдысын дамыту. Тәрбиелік: Ересек адамдар еңбегіне сүйіспеншілікпен қарауға, құрметтеуге және көмек көрсетуге тәрбиелеу.	1
2.	Еңбек түбі-береке	Білімділік: Қоғамдағы еңбек, мамандық түрлеріне сүйіспеншілікпен қарау. Дамытушылық: Еңбекті бағалау, адал еңбек ету.Өзінің және басқаның еңбегінің зейнетін қадірлеуге үйрету. Тәрбиелік: Адалдық, әділдік, мейірімділікке тәрбиелеу.	1
3.	Жаксы деген немене жаман деген немене?	Білімділік: Жағдаяттарын мысалға келтіріп, жаман әдеттерден ойларын аулақ ұстауға үйрету. Дамытушылық: Қоршаған ортасына мейірімділікпен қарауға, өз ойларын айтып жеткізе білу. Тәрбиелік: Мінез-құлықтың негізі – жақсылық жасай білуге, мейірімділікке балаларды тәрбиелеу.	1
4.	Сен не істер едің?	Білімділік: Жақсы мен жаман әдет туралы түсініктерін қалыптастыру. Суреттер арқылы әңгімелеп, өз көзқарастарын жеткізе білуге үйрету. Дамытушылық: Балалардың қоршаған ортасына деген қарым-қатынасын анықтау, ситуациялық жағдаяттарды шеше білу қабілеттерін дамыту. Тәрбиелік: Балалардың білім деңгейін анықтау, өзін-өзі ұстау мәдениетін қалыптастыру. Үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсете білуге тәрбиелеу.	1
5.	Нан дастарханға қалай келеді?	Білімділік: Еңбек етуге тілек білдіре білуге еңбекті бағалай білуге, құрмет көрсетуге үйрету. Дамытушылық: Өмірдегі еңбектің маңыздылығы туралы білімдерін дамыту. Тәрбиелік: Ересектер еңбегін бағалау, құрметтеу. Еңбек өмірдің қажеттілігі екенін түсіндіру. Адал еңбек етуге тәрбиелеу.	1
6.	Риясыз көмек	Білімділік: Мейірімділік, қайырым дылық көрсету адамгершілік қасиет екенін мысалдармен түсіндіру. Балаларды қайырымдылық жасауға үйрету. Дамытушылық: Адамгершілік сөзінің мағынасын балаларға түсіндіру. Тәрбиелік: Баланы мейірімділікке тәрбиелеу. Рухани-адамгершілік бағыт бойынша жалпыадамзаттық құндылық тарға тәрбиелеу.	1
7.	Жаным толған жақсылық	Білімділік: Жақсылық жасай білуге үйрету. Дамытушылық: Сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру. Тәрбиелік: Қайырымдылыққа, ізгілікке тәрбиелеу. Балаларды жақсылық жасауға, мейірімділікке, өз жеке басын	1

		ойлап қана қоймай, айналасына қамқор болуға тәрбиелеу.	
8.	Дос болайық бәріміз	Білімділік: Балаларға адалдық пен әділдік туралы түсінік беру, олардың құндылық ретіндегі мәнін ұғындыру. Дамытушылық: Өзара сыйластық қарым-қатынастарын дамыту. Тәрбиелік: Бір-бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу. «Достық» құндылығы туралы түсініктерін одан әрі жетілдіру.	1
9.	Құқықтану әлеміне саяхат	Білімділік: Балаларға құқық туралы түсінік беру. Өз пікірлерін білдіруге, тұжырым жасауға үйрету. Дамытушылық: Құқықтық дүниетанымдары мен адамгершіліктерін дамыту. Тәрбиелік: Достыққа, мейірімділікке ойын арқылы тәрбиелеу. Өзін және басқа адамдарды сыйлауға тәрбиелеу.	1
10.	Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	Білімділік: Сыпайы сөйлеуге, әдептілікке баулу. Сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру. Дамытушылық: Сыпайы сөйлеу де өнер, әдептілік, әдемілік не екенін түсіндіру. Тәрбиелік: Сыпайы сөздер адам жанына жылулық, ізгілік, татулық әкелетінін түсіндіру.	1
11.	Қайырымдылық жасау үлкен қуаныш	Білімділік: Сюжетті суреттер арқылы әңгімелеу. Жағымсыз әдеттерден аулақ болуға үйрету. Дамытушылық: Адамгершілік қасиеттерін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды шыншылдық, адалдыққа тәрбиелеу. Рухани-адамгершілік құндылықтарға тәрбиелеу.	1
12.	«Мейірімділік»	Білімділік: Балалардың «Мейірімділік» ұғымы туралы түсініктерін кеңейту, мейірімді істер атқаруға ынталандыру. Дамытушылық: Өзара сыйластық, достық, сүйіспеншілік туралы әңгімелей отырып, нақыл сөздер, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін дамыту. Балалар бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарап, оларға қамқорлық жасай отырып үлкенге көмек беріп, кішіге деген қамқорлыққа кішіпейілділікке тәрбиелеу.	1
13.	«Мейірімділік – асыл қасиет»	Білімділік: Балаларды мейірімді болуға, қайырымдылық көрсетуге дағдыландыру. Дамытушылық: Балаларды мейірімділік, қайырымдылық туралы түсініктерін кеңейту. Тәрбиелік: Қамқорлық жасауға жетелеу, мейірімділікке тәрбиелеу	1
14.	«Ар-намыс керек адамға»	Білімділік: Балаларға ұят, намыс, ар туралы түсініктерінің мәнін түсіндіру. Дамытушылық: Ар-намыс, адалдық дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Рухани-адамгершілік қасиеттерінің қалыптасуына ықпал ету.	1
15.	Әділеттілік туралы әңгіме	Білімділік: Балаларға мейірімділік, әдеттілік пен әділетсіздік туралы түсінік беру. Отанға деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Дамытушылық: Жағымды және жағымсыз іс-әрекеттердің айырмашылығын ажыратуды дамыту. Тәрбиелік: Әділеттілік сезімге тәрбиелеу.	1
16.	Сіздердің мейірімді	Білімділік: Балаларды тату қарым-қатынас жасауға баулу.	

	істерің	Дамытушылық: Балалардың үлкендерге сыйластық сезімін қалыптастыру. Тәрбиелік: Адамгершілік қасиеттерді үлгілі істермен көрсету.	1
17.	Шындық пен өз сөзінде тұру туралы әңгіме	Білімділік: Балаларды бір-біріне адал болуға, туысқандарына және айналасына шындық көзқарыспен қарауға үйрету. Дамытушылық: Балаларға жағымды әрекеттер арқылы түсінік бере отырып, тілдерін, сөздік қорларын дамыту. Тәрбиелік: Өз сөзінде, берген уәдесіне тұруды үйретуді жалғастыру. Шыншылдыққа тәрбиелеу.	1
18.	Қайырымдылық	Білімділік: Қайырымдылық пен жауыздық (жамандық) сөздерінің мағынасын шығарма арқылы түсіндіру. Дамытушылық: Әңгіме желісіндегі қайырымдылық пен жауыздықты ажырата білуге үйрету. Ойларын жеткізе білуге үйрету. Тәрбиелік: Өтірік айтпауға шыншыл, адал болуға тәрбиелеу.	1
19.	Адалдық	Білімділік: Балаларға адамгершілік қасиет - адалдықты білуге үйрету. Дамытушылық: Балаларда жағымды қарым - қатынас дағдысын дамыту. Тәрбиелік: Айнала қоршаған ортасына адалдықпен қарауға тәрбиелеу.	1
20.	Адалдық және шынайылық	Білімділік: Балаларға шыншылдық адал болу түсініктерін үйрету. Дамытушылық: Балалар бойына шыншылдық ,адалдық қасиеттерін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды адалдыққа шыншылдыққа тәрбиелеу.	1
21.	Адал болу керек	Білімділік: Балаларға адал болу керек екенін үйрету. Дамытушылық: Балалар бойында адалдық туралы ой-өрісін кеңейту,сөздік қорын дамыту. Тәрбиелік: Адал болуға, адамгершілікке тәрбиелеу.	1
22.	Кімде-кім армен жұмыс жасаса,сол адал.	Білімділік: Балаларды арлы, намысшыл бола білуді үйрету. Дамытушылық: Адамгершілік қасиеттерін молайту, сөздік қорын дамыту сөздік қорын дамыту. Тәрбиелік: Үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу.	1
23.	Жомарт болу керек	Білімділік: Адамгершілік қасиеттерін, жомарт болуды үйрету. Дамытушылық: Жомарттық жасауға жетелеу , мейірімділікке адамгершілікті дамыту. Тәрбиелік: Үлкенге көмек беріп, кішіге деген қамқорлыққа тәрбиелеу.	1
24.	Жақсылық пен жамандық (ертегі)	Білімділік: Балаларға ертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды жағымсыз қасиеттерін көре білуге үйрету. Дамытушылық: Өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету. Тәрбиелік: Балаларды шыншыл болуға, өтірік айтпауға тәрбиелеу.	1

25.	Ашкөздік қуаныш емес	Білімділік: Балаларға қайырымдылық, мейірімділік, шыншылдық туралы үйрету. Дамытушылық: Бойындағы жақсы қасиеттерін дамыту. Тәрбиелік: Шыншылдыққа, адалдыққа тәрбиелеу.	1
26.	Сіздің ізгі істеріңіз	Білімділік: Балаларды күнделікті өмірде жақсы қарым-қатынас жасауға үйрету. Дамытушылық: Айналасына жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту. Тәрбиелік: Өзара сеніммен түсіністікке тәрбиелеу.	1
27.	Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш (Ы. Алтынсарин әңгімесі)	Білімділік: Әңгімені оқып беріп, балаларға еңбек туралы үйрету. Дамытушылық: Өмірдегі еңбектің маңыздылығы туралы білімдерін дамыту. Тәрбиелік: Бағалай білу, еңбекқор болуға тәрбиелеу.	1
28.	Жақсы әдет	Білімділік: Біздер күнделікті жақсы іс әрекетіміз арқылы балалардың түсінігін үйрету. Дамытушылық: Жақсы, жаман әдеттерді білім арқылы дамыту. Тәрбиелік: Көркем шығармалар арқылы жақсы және жаман іс-әрекеттерді ажырата білуге тәрбиелеу.	1
29.	Ар деген не?	Білімділік: Ар деген түсінікпен таныстыру. Ар-ождан, намыс, ұят, абырой туралы үйрету. Дамытушылық: Балалардың адалдық пен әділдік, әдептілікпен сыпайылық, кішіпейілділік, мейірімділік, ізгілік пен имандылық қасиеттерін дамыту. Тәрбиелеу: Балаларға барлық жағдай жасауға, адал болуға тәрбиелеу.	1
30.	Қазақ елінің еңбек күндері	Білімділік: Балаларды еңбектене білуге үйрету. Дамытушылық: Ынтымақ, бірлік, достық қарым – қатынас қасиеттерін дамыту. Тәрбиелік: Татулыққа бірлікке бейбітшілікке өмір сүруге тәрбиелеу.	1
31.	Еңбекқор болу	Білімділік: Балаларды ұйымшылдыққа, еңбекқорлыққа үйрету. Дамытушылық: Еңбекті бағалау, еңбек ету дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Еңбек сүйгіштікке, табандылыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу.	1
32.	Мейірімділік менің жүрегімде	Білімділік: Балалардың мейірімділік, адамгершілік құндылықтарын үйрету. Дамытушылық: Балалардың мейірімділік ұғымы туралы түсініктерін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды мейірімділікке өзара жағымды қасиеттерге тәрбиелеу.	1
33.	Мейірімділік жасауға үйренеміз	Білімділік: Балаларға адамның адамгершілікке, жақсы істер жасауға үйрету. Дамытушылық: Бала бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту. Тәрбиелік: Балаларды сүйіспеншілікке, мейірімділікке тәрбиелеу.	1
34.	Достарымызға көмек береміз	Білімділік: Балалардың бойында «дос», «достық» туралы ұғымды қалыптастырып, бір-біріне қол ұшын беруге үйрету.	

		Дамытушылық: Балалардың адалдық, достық қасиеттерін дамыту. Тәрбиелік: Достыққа, адалдыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	1
35.	Қамқорлық жасай білу	Білімділік: Балаларға қайырымдылық, қамқорлық туралы ұғымдарды үйрету. Дамытушылық: Қоршаған ортаға деген қамқорлыққа дамыту. Тәрбиелік: Жауапкершілік сезіміне тәрбиелеу.	1
36.	Риясыз достық	Білімділік: Балаларға «риясыз», «адалдық», «достық» ұғымдарын үйрету. Достықтың құндылығын, қажеттілігін, қоғам және отбасылық өмірде достардың керек екендігін үйрету. Дамытушылық: Іс-әрекетін сараптай алу дағдысын дамыту. Тәрбиелік: Қайырымдылық, рухани-адамгершілік қасиеттерін, өзгеге деген түсіністікті тәрбиелеу.	1
Барлығы			36

Программа «Страна Добра и Справедливости»

Пояснительная записка

В детском саду ребенок попадает в мир, в котором соблюдение правил поведения необходимо для нормального существования детского коллектива, и воспитатель формирует представления о нормах и правилах поведения, тем самым, влияя на отношения дошкольников со сверстниками, взрослыми людьми, знакомыми и незнакомыми, помогая ориентироваться в общественной жизни, формируя навыки позитивного общения.

Основной целью программы является – поиск и определение более эффективных путей формирования норм и правил поведения у детей дошкольного возраста.

Основными задачами является – формирование у детей дошкольного возраста гуманистической направленности поведения, отзывчивого отношения к сверстникам, а также воспитание этически ценных способов налаживания межличностных отношений.

Для реализации программы используются такие организационные формы: организованная учебная деятельность, игры, беседы, режимные моменты, решение ситуативных задач, способы педагогического воздействия (приучение, упражнение, организация воспитывающих ситуаций, поощрение, пример для подражания).

С целью совершенствования педагогического процесса и повышения развивающего и воспитывающего эффекта, работа ведется по следующим направлениям:

1. Изменение форм общения с детьми (установление доверительных, партнерских отношений).
2. Изменение форм и содержания организованной учебной деятельности, сокращение их числа (переход от фронтальных ОУД к ОУД с небольшим количеством детей).
3. Изменение организации предметной среды и жизненного пространства в групповой комнате (обеспечение самостоятельной деятельности и развития творчества детей с учетом их желаний).

Ожидаемый результат. Помимо, целенаправленного освоения нравственных норм, развивать и совершенствовать у детей социальные понятия, проявлять способность преобразовывать эталонные правила к своим ситуациям, поступкам, правильно ориентироваться в жизненных обстановках. Это приучает детей видеть окружающий мир с разных позиций.

Программа предназначена для детей 6 – 7 лет.

СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

Создание программы в детском саду обусловлено закономерной необходимостью, социальным развитием общества, достижением педагогической науки, требованием практики.

Самые первые представления о нормах поведения ребенок получает в семье и в детском саду.

Обучение детей правилам требует фантазии, увлекательности, такта.

Формирование познавательных способностей в процессе ознакомления с правилами поведения строится на заданиях, направленных на развитие мышления и воображения у детей, умение анализировать поведение героев сказок.

Необходимо подчеркнуть, что для формирования правил поведения необходимы следующие условия.

1. Позитивный настрой. Нельзя обижать своих воспитанников, для чего используются обращения по именам, внимание, похвала и т.д.

2. Пример взрослых, прежде всего воспитателя. Ребенок оценивает взрослых, прощает или не прощает ошибки, допущенные ими. Воспитатель должен продумывать все, что помогает достижению главной цели – созданию творческой, доброжелательной, дружеской обстановки.

3. Связь с семьей. Это условие позволяет выработать единство требований к ребенку.

ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ

Практика показала, что обучать дошкольников «на ходу» нецелесообразно. Объяснение нового отвлекает ребенка, часто вызывает отрицательные эмоции и негативно сказывается на восприятии детей.

Правила поведения нужно преподносить ребенку так, чтобы оно вызывало положительный отклик, стало личностно значимым. Познакомившись с тем или иным правилом на занятии, ребенок далее закрепляет его через дидактические игры, игровые упражнения, сюжетно-ролевые игры, в повседневной жизни.

ЭТАПЫ ОСВОЕНИЯ ПРАВИЛ ПОВЕДЕНИЯ

1. Знакомство, корректировка имеющихся знаний – специально организованные занятия.

2. Закрепление: сюжетно-ролевая игра, дидактическая игра, создание специальных ситуаций, другие виды занятий, праздники и развлечения, режимные моменты, традиции группы (день рождения).

3. Самостоятельное выполнение правил в соответствии с жизненными обстоятельствами.

Ребенок легче перенимает позитивный опыт общения. Например, воспитатель приветствует любого, кто входит в группу, доброжелательно к нему обращается, предлагает присесть. Беседуя с родителями, педагог дает образец культуры ведения диалога. Уважительное, доброжелательное отношение к обслуживающему персоналу, в процессе которого ребенок может видеть образцы правильного поведения, что является необходимой составляющей воспитания дошкольника.

Речь взрослого, их манеры, внешний вид, положительные эмоциональные проявления должны стать образцом для детей.

В ходе организации ОУД следует учитывать следующие моменты:

1. Эмоциональное сопровождение:

- доброжелательный настрой, положительные эмоции взрослых и детей;
- заинтересованность воспитателя в успехах детей.

2. Форма организации:

- действия с предметами;

- повторение последовательности действий с целью формирования навыка;
- действия, сопровождаемые словесными формулами.

3.Способы взаимодействия с детьми:

- обеспечение понятного, интересного детям мотива деятельности;
- опора на жизненный опыт детей.

4.Основные приемы:

Наглядные:

- образцы правильного поведения воспитателя, литературного персонажа, героя мультфильма и т.п.;
- использование фото-, видео-, аудиоматериалов;
- широкое использование разных видов театра (настольного, пальчикового и т.д.);
- рассматривание картин, иллюстраций.

Словесные:

- беседы;
- рассказ воспитателя из личного опыта;
- чтение художественных произведений;
- игры;
- поощрения.

Практические:

- обыгрывание ситуаций;
- практические действия с каждым ребенком.

5. Требования к воспитателю:

- высокая культура поведения;
- четкое знание правил и норм поведения;
- грамотный показ образца применения правила;
- доброжелательность, искренность в общении с детьми, заинтересованность в их успехах.

ОСНОВНЫЕ МЕТОДЫ И ПРИЕМЫ.

1. Взаимодействие со сказочным персонажем.

Подсказать, как себя вести, поиграть вместе с ним, помочь ему, подражать ему.

Помочь ему справиться с трудной ситуацией, найти ошибки в его поведении, научить его чему-либо.

2. Словесные приемы.

Рассказ взрослого из личного опыта, сказка познавательного содержания, вопросы, беседа.

Рассказ ребенка из личного опыта, беседа, рассказ взрослого.

3. Игровые приемы.

Занятие, игра, игровые упражнения, дидактические игры, элементы сюжетно-ролевых игр, игры-путаницы, игры с правилами, игры-соревнования, турниры, развлекательные игры, дидактические игры, игры-действия, игры-воображения.

4. Наглядные приемы.

Иллюстрации, видеоматериалы (диафильмы, мультфильмы, видеозаписи), фотографии, схемы, продукты детской деятельности, картинки-правила (разбор правил по картинкам).

5. Использование разных видов театра.

Этюды, сценки, спектакли (кукольный, пальчиковый, настольный, на фланелеграфе и т.д.), инсценировки в исполнении детей.

6. Художественное слово.

Стихи, сказки, загадки, рассказы, пословицы, басни.

7. Использование музыкального репертуара.
 8. Практические действия детей.
 Решение проблемных ситуаций.

Перспективное планирование

№	Тема	Программное содержание	Игры	Работа вне ОУД
1	«Воспитываем бережливых»	Познакомить детей с понятием «бережливость». Учить детей быть аккуратными, бережно относиться к окружающим предметам. Воспитывать уважение и любовь к труду взрослых, желание оказывать посильную помощь.	Д.и «Найди свое место», «Посмотри и расскажи», «Не ошибись».	Работа с пословицами и поговорками. Чтение казахской народной сказки «Жадный бай и Алдар – Косе».
2	Потребности и желания	Сформировать представление о том, что у человека есть потребности, необходимые для жизни. Дать понятие, что труд-источник существования человека. Воспитать уважение к людям труда.	Д.и «Назовите профессию» Д.и «Подбери картинку»	Чтение произведения М. Турежанов «Маленький садовод». Решение ситуативных задач. Рассматривание иллюстраций.
3	Что такое хорошо, что такое плохо	Формировать у детей основы поведения – учить хорошим поступкам, активности, инициативе, вежливости. Используя сказочные ситуации показать непривлекательность плохих поступков, вызвать желание противостоять им. Обучать детей выразительным движениям, изображениям отдельных эмоциональных состояний, связанных с переживанием. Воспитывать	П.и. «Вежливая поза». Д.и. «Благородные поступки», «Хорошо-плохо».	Чтение стихотворения Ж. Абдурашитов «Признание», казахская народная сказка «Грубая благодаоность». Решение ситуативных задач. Рассматривание картин по теме.

		чуткость, внимательность к окружающим.		
4	Как бы ты поступил	Учить детей определять и мотивировать свое отношение к поступкам окружающих, развивать умение, решать ситуативные задачи, формировать элементарные понятия – что такое хорошо, что такое плохо. Определить уровень знаний детей, мотивации культуры поведения (знание правил поведения и художественной литературы). Воспитывать желание помогать людям, заботиться о младших.	Д.и. «Хорошо - плохо», «Оцени поступок».	Чтение стихотворения Д.Таржеманова «Вишня», Н. Жанаев «Дурысбек и Бурысбек». Рассматривание сюжетных картин, чтение сказок и рассказов.
5	Чтение рассказа К.Ушинского «Как рубашка в поле выросла».	Воспитывать у детей понимание важности любого труда, уважения к людям, выполняющим этот труд, желание самим принять участие в труде, быть полезными окружающим. Формировать представление о значимости труда взрослых, закрепить понятие, что труд – это жизненная необходимость.	Д.и «Что лишнее», «Где, что растет», «Откуда хлеб на стол пришел». Решение ситуативных задач.	Произведение А.Дуйсенбиева «Ох, устала», М.Алимбаева «Десять пальцев» Беседы о труде взрослых. Рисование на тему «Хоровод с колосьями». Праздник осени. Чтение художественной литературы
6	Бескорыстная помощь	Уточнить с детьми понятие, что такое человеческая доброта. Объяснить, что добрый человек помогает, как знакомым, так и не знакомым людям бескорыстно, подкрепить эту мысль примерами из рассказов. Воспитывать у детей чувство доброты, желание делать добрые поступки.	Решение ситуативных задач. Д.и. «Добрые дела», «Хорошо - плохо».	Казахская народная притча «Дочери как сыновья» Ж.Бодышев «Яблоко» Рассматривание сюжетных картин.
7	«Доставляй людям радость»	Воспитывать у детей не только желание, но потребность проявлять доброту и предупредительность к	Игры блока «Добрые дела».	Чтение рассказов и сказок, беседы, рассматривание

		окружающим, а также гуманные чувства, без напоминаний по собственному побуждению. Систематизировать и обобщать правила доброго, вежливого поведения у детей. Развивать способность понимать действия, изображенные на картине, и соотносить их с действительностью.		сюжетных картин. Произведение М.Алимбаева «Какие бывают слова»
8	Всем советуем дружить.	Совершенствовать умение взаимопонимать друг друга. Учитывать сочувствовать героям рассказов, сопереживать их беде и горю. Развивать готовность помочь товарищу выручить из беды, воспитывать недопустимость отрицательных проявлений - зависти, черствости, бездушия бессердечности.	Решение ситуативных задач. Д/и «Оцени поступок»	Чтение произведений сказок. Составление рассказов. А.Дусенбиев «Дети Земли», В. Кайданова «Дружба».
9	«Зачем нужны правила»	Воспитать осознанное отношение к нормам и правилам, сформировать умения и навыки поведения в обществе; развить способность к умозаключениям, к оценке и самооценке.	Решение ситуативных задач.	Чтение рассказов и сказок, беседы, рассматривание сюжетных картин. «Чего на свете не бывает» (русская народная сказка)
10	Беседа «Этого не нужно повторять»	Формировать у детей представление о сочувствии к слабым, больным, пожилым, младшим. Развивать умение замечать кому нужна помощь, и оказывать ее, не требуя взамен благодарности. Воспитывать у детей стремление легко отзываться на просьбы нуждающихся.	Решение ситуативных задач. Д.и. «Хорошо - плохо», с-р.и. «В гостях у бабушки»	Поучительная притча «Два барана». Чтение художественных произведений, рассматривание иллюстраций. С-р.и. «Больница». Беседа о дне пожилых людей.

11	«Ох и Ах!»	Просмотр мультфильмом «Ох и ах!, «Нехочуха» -обсуждение их, как средство привлечения детей трудиться с желанием, не лениться. Продолжать воспитывать стремление и инициативу помочь взрослому, ощутить значимость своего труда.	Решение ситуативных задач.	Чтение рассказа М.Турежанова «Помощь» и стихотворения М.Алимбаева «Все работы хороши» Поручения взрослых, дежурства в групповой комнате.
12	Не хвались серебром, а хвались добром.	Закрепить с детьми понятия о добром имени, бескорыстии, отраженные в художественной литературе и других видах искусства. Углубить представление детей о добре, справедливости и жестокости. Воспитывать у детей желание быть правдивым, доброжелательным и честным.	Сл.и. «К кому шарик прилетит, тот волшебное слово говорит» Д.и. «Хорошо-плохо»	Притча «Черепашка и заяц» Рассматривание иллюстраций из серии «Как себя вести»
13	Что такое доброта?	Продолжать воспитывать у детей не только желание, но и потребность проявлять доброту и предупредительность к окружающим. Систематизировать и обобщать правила доброго и вежливого поведения.	Решение ситуативных задач, игра-конкурс.	Притча «Муравей и голубка»
14	Чтение Н.Носова «Огурцы»	Формировать у детей представление о добре и зле, закрепить это понятие при чтении худ.произведения. Учить детей давать сравнительные оценки героям этих произведений. Воспитывать честность, мужество, справедливость.	Решение ситуативных задач.	Инсценирование, кукольный театр
15	Беседа о справедливости	Формировать представления детей о доброте, справедливости и жестокости. Учить детей выполнять интересные и неинтересные, легкие и трудные,	Д.и. «Как бы сделал ты?»	Притча «Пастух и волк»

		приятные и неприятные дела по очереди. Закрепить умение справедливо распределять общественные поручения между детьми. Воспитывать чувство справедливости.		
16	Ваши добрые поступки	Формировать у детей чувство уважения к старшим. Показать на примерах возможные варианты нравственных поступков. Побуждать детей к доброжелательным отношениям и осознанию своего поведения.	Д.и. «Хорошо – плохо».	Чтение казахской народной сказки «Еж»
17	Беседа о честности и умении держать свое слово.	Учить детей не обманывать друг друга, родных и знакомых. Развивать умение держать свое слово, выполнять данное обещание. Воспитывать непримиримость к обману, лжи.	Д.и. «Веришь не веришь»	Чтение казахской народной сказки «Сапожник и хан»
18	О непримиримости к злу и равнодушию по сказкам А.С. Пушкина	Учить детей отличать добро от зла на примерах худ.произведений. Закреплять представление о доброте и отзывчивости. Воспитывать чувство настойчивости в борьбе с ложью и несправедливостью.	Решение ситуативных задач.	Чтение сказок А. С. Пушкина «Сказка о рыбаке и рыбке», «Сказка о царе Салтане», просмотр мультфильма «Сказка о попе и работнике его Балде».
19	Честность	Способствовать воспитанию такого нравственного качества личности, как честность, необходимого не только для взаимоотношений между людьми, но и, прежде всего, для самой личности. Формировать у детей представление о честности (быть честным по отношению ко всем, уметь признавать и исправлять свои ошибки, выполнять правила). Побуждать детей к проявлению честности в делах, поступках, высказываниях.	Д.и «Неоконченный рассказ», решение ситуативных задач	Чтение басни Л.Толстого «Лгун», Абай «Слова Назидания».

20	Честность и искренность	Формировать представление о понятиях: честность, искренность, добросовестность, безупречность, прямота, правдивость, надёжность; – учиться сравнивать и сопоставлять, критически осмысливать свои поступки и поступки других людей в различных жизненных ситуациях, оценивать позитивные качества честности;	Игра «Честно-нечестно», «Продолжи пословицу»	Работа с пословицами и поговорками, фразеологическими выражениями о честности.
21	«Быть честным»	Формировать у детей представление о честности (быть честным по отношению ко всем, уметь признавать и исправлять свои ошибки, выполнять правила). Побуждать детей к проявлению честности в делах, поступках, высказываниях.	Игра «Сердечко честности» Упражнение «Вернисаж»	Л.Н. Толстой «Косточка», Н. Андрианов «Почему же не поругали?»
22	«Честен тот, кто работает на совесть»	Формировать представление о честности, побудить к проявлению честности, справедливости, воспитывать порядочность, чувство товарищества.	Упражнение «Продолжи предложение»	Чтение казахской народной сказки «Грубая благодарность»
23	«Надо быть щедрым»	Формировать у детей нравственные качества, доброжелательность, щедрость, умение оценивать свои поступки и других. Понимать, что жадным быть плохо, а щедрым хорошо. Развивать речь детей, фантазию в выражении своих чувств и эмоций в рисунке.	Игра: «Ленточка щедрости»	Сказка «Два жадных медвежонка»
24	Сказка «Жадный кармашек»	Формировать у детей представление о добре и зле, закрепить это понятие при чтении худ.произведения. Учить детей давать сравнительные оценки героям этих произведений. Воспитывать честность,	Игра: «Ленточка щедрости» Драматизация отрывков из рассказа	Заучивание пословиц, чтение сказки "Пузырь, соломинка и лапоть".

		справедливость.		
25	Жадность –не радость	Расширять понятие о красоте человеческой души; развивать такие качества как доброта, отзывчивость, ответственность; рассмотреть с разных точек зрения понятие «жадность»; - сформировать личное мнение о негативе жадности.	Решение ситуативных задач	Беседы по пословицам о жадности
26	Ваши добрые поступки	Формировать у детей чувство уважения друг к другу. Показать на примерах возможные варианты нравственных поступков. Побуждать детей к доброжелательным отношениям и осознанию своего поведения.	Д.и. «Хорошо – плохо».	Чтение произведения «Просто старушка».
27	Чтение рассказа В. Крутена «Отцовское поле».	Воспитывать у детей понимание важности любого труда, уважения к людям, выполняющим этот труд, желание самим принять участие в труде, быть полезными окружающим. Формировать представление о значимости труда взрослых, закрепить понятие, что труд – это жизненная необходимость.	Д.и. «Что лишнее», «Где, что растет», «Откуда хлеб на стол пришел». Решение ситуативных задач.	Беседы о труде взрослых. Рисование на тему «Хоровод с колосьями». Праздник осени. Чтение художественной литературы
28	«Хорошая привычка».	Формировать у детей понятие, что наши ежедневные дела определяют наши привычки. Закрепить с детьми знание хороших и плохих дел. Воспитывать на примерах художественных произведений умение детей различать плохие и хорошие поступки.	Д.и «Хорошо плохо»	Чтение художественных произведений. Решение ситуативных задач. Рассматривание иллюстраций.
29	Что такое совесть?	Познакомить с понятием «совесть», дать представление о значении совести в жизни каждого человека, в его поведении; создать условия для осознания детьми понятия	Д.и. «Хорошо – плохо».	Беседы по пословицам о совести. Решение ситуативных задач.

		«честность»		
30	«Трудовые будни Казахстана»	Систематизировать представление о труде взрослых, дать понятие «профессия» (название, орудия труда, трудовые действия, результат труда родителей) Воспитывать уважение к трудящимся людям.	Д/и «На чем люди ездят» «Угадай профессии» «Ателье» «Салон красоты»	Т. Потапова «Беседы с дошкольниками о профессиях»
31	«Быть трудолюбивым»	Подвести детей к понятию коллективного труда, к выводу о его ценности, значимости, к сознанию, что труд может приносить радость, удовлетворение. Развивать интерес к миру взрослых, желание следовать поступкам взрослых людей.	Загадки, инсценирование.	Настольный театр, картинки «Как мы трудимся дома и дет.саду»
32	«Доброта в моем сердце»	Обобщать знания о нравственных качествах: милосердии, чуткости, отзывчивости, заботе. Воспитывать внимательное, чуткое отношение к окружающим людям.	Ролевая игра	Решение ситуативных задач
33	«Учимся делать добрые дела»	Учить оценивать слова и поступки. Развивать у ребенка стремление проявлять добрые чувства. Формировать навыки чуткого и бережного отношения к другим.	Д.и «Шляпа волшебника»	Чтение «Как Маша стала большой»
34	«Учимся помогать друзьям»	Формировать у детей навыки практической помощи, сочувствия. Учить понимать и пользоваться моральными оценками: добрый, смелый, честный, заботливый, отзывчивый.	Д.и «Неоконченный рассказ»	Решение ситуативных задач, работа с пословицами и поговорками о доброте, отзывчивости, честности.
35	«Умение заботиться»	Расширять представление о заботе. Развивать стремление заботиться об окружающих.	Д.и «Рядом с другом»	Чтение Э.К.Киселева «Мальчик -

		Воспитывать чувство ответственности.		Огонек»
36	Бескорыстная дружба	Ознакомление с понятиями «бескорыстье», «дружба»; показать ценность и необходимость дружбы, важность друзей в семейной и общественной жизни человека; развивать умение анализировать поступки; воспитывать чувство доброжелательности, эмоционально-нравственной отзывчивости, понимания и сопереживания чувствам других людей.	Игра «Важные качества»	Решение ситуативных Задач, работа с пословицами и поговорками о дружбе. Чтение сказки В.П.Катаева «Цветик-семицветик»
Итого				36

ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА

1. «Ознакомление дошкольников с окружающей и социальной действительностью». Старшая и подготовительная группы.-М.: Элизе Трэйдинг, ЦГЛ, 2004
2. Маханёва М.Д. «Нравственно-патриотическое воспитание детей старшего дошкольного возраста»
3. «Мой родной дом» Программа нравственно-патриотического воспитания дошкольников. Под общ.ред. Т.И.Оверчук. – М., 2004. Редактор – составитель Н.А. Арапова-Пискарева.
4. «С чего начинается Родина?» (Опыт работы по патриотическому воспитанию в ДОУ)/Под ред. Л.А. Кондрыкинской.- М.: ТЦ Сфера, 2003.
5. Г.А. Карбушева «Ознакомление детей дошкольного возраста с Казахстаном» - Алма-Ата, «Мектеп», 1984г.
6. Л.Л. Мысалова «Я и мир» Санкт-Петербург, Детство-Пресс,2010г.
7. О.М. Меремьянина «Развитие социальных навыков детей 5-7 лет», Волгоград, «Учитель»2012г.
8. А.М. Виноградова «Воспитание нравственных чувств у старших дошкольников»М.Просвещение , 1980г.
9. Е.О. Смирнова «Особенности общения с дошкольниками», М.Академия,2000г
- 10.Лихачёва Л. «Уроки этикета» (в рассказах, картинках, задачах) Е.1996г.
11. Лихачёва Л. «Школа этикета»поучения на всякий случай Е.1997г.
- 12.Минаева В.М. Развитие эмоций дошкольников (занятия, игры) М2000г.
- 13.Камычек Я. «Вежливость на каждый день» М. 1981г.
- 14.Интернет-журнал «Коллеги».